

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീമാൻ വേംകടനാഥാർയഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |

വേദാന്താചാർയവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

കവിതാർക്കികസിംഹ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്ര
ശ്രീമദ്വേദാന്തദേശിക വിരചിതം മഹാകാവ്യം

|| യാദവാഭ്യുദയഃ ||

|| സപ്തമഃ സർഗ്ഗഃ ||

This document* has been prepared by

Sunder Kidambi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness *śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam*

---

*This was typeset using skt and T_EX for Malayalam.

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

|| യാദവാഭ്യുദയഃ || || സപ്തമഃ സർഗ്ഗഃ ||

വ്രജൗകസൗ വിസ്തയമന്മരാക്ഷാഃ
ബാലാർക്കവർണ്ണൗ വസനം വസാനം |
ശ്യാമം യുവാനം ശതപത്രനേത്രം
ശൈലോദിതം ദേവമഥോപസേദുഃ || 7.1 ||

യമാഹുരന്തർബൃഹിരപ്യലക്ഷ്യം
യോഗേശ്വരം യോഗിഭിരേവ ഭൃശ്യം |
തമദ്രിശ്യങ്ഗേ സമുദീക്ഷമാണാഃ
ഗോപം സതാം ഗോപഗണാഃ പ്രണേമുഃ || 7.2 ||

സ താനശേഷാൻ സുധയേവ ഭൃഷ്ട്യാ
പ്രഹർഷയൻ പ്രത്യയിതപ്രസാദഃ |
സ രാമകൃഷ്ണാൻ സനകാദിഗമ്യഃ
സ്വാമീ സതാം സ്വാഗതമന്വയുക്ത || 7.3 ||

ശരത്പ്രവൃത്തേവ ശശാംകഭാസോ
വാചാ ഹരേർഗ്ലോപധിയഃ പ്രസന്നാഃ |
മിഥോ വിമർശൈഃ കുമുദൈരിവാസൻ
മിഷദ്ഭിരാസാദിതനിർമ്മലാശാഃ || 7.4 ||

വിധാനദക്ഷാ വിപിനാശ്രയാസ്തേ
തദന്യസംരാധനവീതസംഗാഃ |
തമർച്ചയാമാസുരഭീനസത്ത്വാഃ
സംപ്രീണനൈഃ ശക്രമഖോപനീതൈഃ || 7.5 ||

അനന്യയോഗാദയജ്ഞത ചൈനം
കൃഷ്ണേന തേനൈവ കൃതാനുചാരാഃ |

സമേഘകൈലാസനിഭൈരസംഖ്യൈഃ
സവ്യഞ്ജനൈഃ സാദരമന്നകൃടൈഃ || 7.6 ||

നിർദ്ധാരിതാർത്ഥേഷു നിജോപദേശാൻ
ന്യസ്തോപഹാരേഷു മഹീധരാർത്ഥം |
അർച്ച്യത്വമാചാർയകമപ്യയാസീത്
ഗോപേഷു കൃഷ്ണോ ഭുവനേഷു ഗോപ്താ || 7.7 ||

ഉപാഹരന്യാനി സഭാജനാർത്ഥം
ബലദിഷോ വല്ലവവംശവൃദ്ധാഃ |
പരേണ പുംസാ പരിഗൃഹ്യമാണൈഃ
പ്രാപ്തം ഫലം പുഷ്പഫലാദിഭിസ്തൈഃ || 7.8 ||

മൃത്യുപസിക്തൈർഭുവനൈരശേഷൈഃ
അനന്യദത്തൈരപി ഹവ്യകവൈഃ |
അലബ്ധപൂർവ്വമഭജത്തദാനീം
ഗോപാഹൃതൈഃ പ്രീതിമശേഷഗോപ്താ || 7.9 ||

വിധിപ്രയുക്തേ ഹവിഷി പ്രഭൃതേ
സംഭുജ്യമാനേ ഹരിണാ സമക്ഷം |
അനാഗമശ്രാന്തധിയോഽപി തത്ര
ശ്രദ്ധാമവിന്ദന്ത സമഗ്രതോഷാഃ || 7.10 ||

അമൃഷ്യമാണോ വിഹതാം സ്വപുജാം
അക്ഷ്ണാം സഹസ്രേണ തദാ മഹേന്ദ്രഃ |
അനേഹസം രക്തശിലീന്ദ്രജാലൈഃ
ആകാലികൈരഞ്ചിതമമ്പകാർഷീത് || 7.11 ||

അവഞ്ചിതാനൃനപയഃ പ്രദാനാൻ
ആരാധകാൻ കാലമിയന്തമിന്ദ്രഃ |
ആഹാരകർഷാദഭിഹന്തുമൈച്ഛരത്
കൃതാനഭിജ്ഞേഷു കിമാന്യശംസ്യം || 7.12 ||

അഥാജുഹാവ പ്രതിഘോനുഷംഗാത്
 ഘോരാശയോ ഘോഷവിമർദ്ദകാംക്ഷീ |
 സമേഷ്യതാം സംഭവമർണ്ണവാനാം
 സംവർത്തകം നാമ ഗണം ഘനാനാം || 7.13 ||

പ്രദീപിതാൻ കോപഹൃതാശഭൂമ്നാ
 പീതോദധീൻ വാരിധരായുധൗഘാൻ |
 മരുദ്ഭൂജേന ത്വരിതം മരുത്വാൻ
 പ്രായുംക്ത ഘോഷാഭിമുഖം സഘോഷാൻ || 7.14 ||

പ്രകൽപയന്തഃ പരിവേഷചക്രം
 ബൃന്ദാവനേ വിഹ്വലഗോപബൃന്ദേ |
 സമീരന്നാഃ സഹസാ പയോദാഃ
 ശക്രസ്യ തേ ശാസനമമ്പതിഷ്ഠൻ || 7.15 ||

തടിത്സഹസ്രേണ വിദീപ്തനേത്രഃ
 സമേതവജ്രോ ധൃതചിത്രചാപഃ |
 അതർക്കൃതേന്ദ്രഃ സ്വയമഭ്രവാഹഃ
 കാലാത്മനാ ഭൂമികയേവ വേലൻ || 7.16 ||

അസുയതാ വജ്രഭൂതാ പ്രയുക്താം
 ആകാലികീം പ്രാവൃഷമാദിദേവഃ |
 ആശാനിരോധം ജഗതാം ദിശന്തീം
 നിരോദ്ധുമൈച്ഛന്നിജയാ ന ശക്ത്യാ || 7.17 ||

വിയത്പയോധിം പരിതഃ പയോദൈഃ
 വേലാതമാലൈരിവ വർദ്ധമാനൈഃ |
 ജിഘാംസതാ ഗോപഗണാനഘോനാ
 ച്ഛന്നേന തസ്ഥേ മൃഗയാർത്ഥിനേവ || 7.18 ||

അഭ്യുഗൃഹുപഃ സ തദാ മരുത്വാൻ
 അംഭോമുചാമന്തരതോഽവതസ്ഥേ |

അപാരയൻ ഭ്രഷ്ടുമിവ ത്രിധാമേനാ
ദീപ്തിം ദിവാഭീത ഇവാതിസൂർയാം || 7.19 ||

അമർഷവേഗാദചമത്ക്രിയോത്ഥാത്
ജീഘ്രക്ഷതാ വജ്രമകുൺഠവീര്യം |
അലക്ഷി ജീമൂതരഥേ മഘോനാ
മോഘക്രിയോ മുക്ത ഇവേന്ദ്രചാപഃ || 7.20 ||

സുതീവ്രഹുംകാരഭൃതോ നിനാദൈഃ
സൗദാമനീദർശിതതർജ്ജനീകാഃ |
മരുത്വദാജ്ഞാവിമുഖാനഭീക്ഷണം
നിർഭർത്സയാമാസുരിവാംബുവാഹാഃ || 7.21 ||

ക്ഷണപ്രഭാസ്തത് ക്ഷണമന്തരിക്ഷേ
പ്രായേണ ഗോപാൻ ഗ്രസിതും പ്രവൃത്താഃ |
ബഭാസീരേ വാസവരോഷവഹ്നേഃ
ജാലാഗ്രജിഹ്വാ ഇവ ജാതലൗല്യാഃ || 7.22 ||

കിമന്തരിക്ഷേണ ഘനീബഭൂവേ
കിമുത്ഥിതം ധാന്തമഹീന്ദ്രലോകാത് |
മുലം കിമേതത് പ്രലയാർണ്ണവാനാം
ഇതീവ മേനേ മലിനാഭ്രമാലാ || 7.23 ||

വ്രജോപമർദ്ദം സമയോ വിധാസ്യൻ
ബഭാര നമ്രേണ പയോദമൂർധ്നാ |
മഹീയസീം വാസവചാപലേഖാം
മായാപ്രദിഷ്ടാമിവ മാല്യശേഷാം || 7.24 ||

കരോരഗർജ്ജാപടഹപ്രണാദഃ
കരപ്രസുനൈരവകീര്യ പൃഥ്വീം |
ക്ഷണപ്രഭാഭിർഘൃടിതാംഗഹാരഃ
കാലഃ പ്രതുഷ്ടാവ യുഗാന്തന്യുത്തം || 7.25 ||

പ്രണുദ്യമാനാഃ പ്രബലൈസ്സമീരൈഃ
 ആപ്താവയാമാസുരമന്ദഘോഷാഃ |
 മഹീമപർയായനിപീതമുകൈതഃ
 ഔദമ്പതൈരംബുഭിരംബുവാഹാഃ || 7.26 ||

അംഗാരുകുഷസ്തനയിതുപൂർണ്ണാത്
 ഐരമ്മദേ തേജസി തപ്യമാനാത് |
 വിഹായസോ നൂനമഭൂഭിലീനാത്
 വിഷബ്ദമൂഖീ വൃഷ്ടിരവാരണീയാ || 7.27 ||

പ്രദീപ്ത വിദ്യുദ്ഗണദുർന്നിരീക്ഷാൻ
 സോഽധും വ്രജാഃ ശ്രോത്രവിഘാതിഘോഷാൻ |
 ന ശേകുരാവർജ്ജിതശക്രചാപാൻ
 ധാരാശരശ്രോണിമുചഃ പയോദാൻ || 7.28 ||

സഹുംകൃതാഃ സാമിനിമീലിതാക്ഷാ
 ദീർഘോരുശൃങ്ഗാ ദരഭുഗവക്രതാഃ |
 പ്രത്യഗ്രഹീഷുഃ പ്രതിപന്നരോഷാഃ
 ധാരാഃ ക്ഷണം ധൈര്യഭൃതോ മഹോക്ഷാഃ || 7.29 ||

സ്തനാഹിതസ്വസ്തികബാഹുബന്ധാഃ
 ത്യാനാലകാഃ സന്നതവക്രതപദ്മാഃ |
 വിലഗ്നദേഹാ വസനൈർന്യൂഷീദൻ
 വ്രജസ്ത്രിയോ വാദിതദന്തവീണാഃ || 7.30 ||

ചലദ്ബലാകോൽബണശംഖമാലാ
 പയോധരവൃക്തിധരോർമ്മിമാലാ |
 പ്രാവൃട്ട് പുനഃ സംവവൃതേഴ്തിഘോരാ
 സംവർത്തസിന്ധോരിവ ധർമ്മപതീ || 7.31 ||

ഗംഭീരഗർജ്ജാപടഹപ്രണാദം
 പ്രാരബ്ധരധഞ്ത്യാനിലനാദഗീതം |

തഡിദ്ഭിരാപാദിതതാണഡവം തത്
കാലസ്യ സംഗീതമപൂർവ്വമാസീത് || 7.32 ||

വിദ്യുദ്ഗുണൈസ്സന്ദിതയാ സമന്താത്
വ്രജേ മരുത്ഥാൻ മൃഗയാമിവേച്ഛൻ |
സമാവൃണോത് സാന്ദ്ര തമിസ്രധാമ്നാ
മേഘാത്മനാ വാഗുരയാ വനാഭ്രീൻ || 7.33 ||

ആസാരധാരാച്ഛരുദിതേന്ദ്രചാപൈഃ
മേഘൈർദ്വിശാ മാഘവതീ ചകാശേ |
ആമുക്തമുക്താഗുണരത്നഭാമൈഃ
സിന്ധോരപത്യൈരിവ ധീരനാഭൈഃ || 7.34 ||

ഹുംകാരവന്തഃ സ്തന്നിതൈരുദാഭൈഃ
ക്ഷണപ്രഭാകാഞ്ചനവേത്രഭാജഃ |
പുരന്ദരസ്യേവ പുരസ്സരാസ്തേ
പ്രചേരുരുത്സാരിതഗോപവർഗ്ഗാഃ || 7.35 ||

പ്രകൃഷ്ടവജ്രായുധചാപചിഹ്നാം
പൗരസ്ത്യവാതേന കൃതപ്രകമ്പാം |
കാലസ്യ കൃഷ്ണാമിവ കേതുമാലാം
കാദംബിനീം പ്രേക്ഷ്യ ജനശ്ചകമ്പേ || 7.36 ||

പയോമുചാം പംക്തിരസഹ്യധാരാ
ഭൂഭൃദ്ഗണാൻ ഭേത്തുമിവ പ്രവൃത്താ |
വിഡംബയാമാസ വിശേഷഭീമാം
കൃതാന്തകോപോല്പസിതാം കൃപാണീം || 7.37 ||

പയോഭദാഭൈർന്നമിതം നഭഃ കിം
ശേഷാഹിനാ ഭൂമിരുത പ്രണുനാ |
അഭൂരതസ്സംപുടഭാവഭാജോഃ
ആസീത് തയോരന്തരമൽപശേഷം || 7.38 ||

പ്രായഃ പ്രകീർണ്ണാശനിവിഷ്ണുലിംഗൈഃ
 ലോകാസ്തദാ ലോചനരോധമാപുഃ |
 പയോദരുപേണ വിവർത്തമാനൈഃ
 പർജ്ജന്യകോപാനലധുമജ്ജാലൈഃ || 7.39 ||

അലാതകൽപാഃ കരകാസ്ത്രിലോകീം
 ആപുരയന്നദ്ഭുതഭീമരുപാഃ |
 യുഗാന്തവാത്യാരഭസോവധൂതാഃ
 സംഭൂയ താരാ ഇവ സംപതന്ത്യഃ || 7.40 ||

ചകാസ ചഞ്ജൽകരകാസ്ഥിമാലാ
 കാദംബിനീകണ്ടകഭീഷണാ ദ്യൗഃ |
 വജ്രഘൃണിഷ്പേഷമഹാട്ടഹാസാ
 മുർത്തിസ്തദാ മോഹകരീവ രൗദ്രീ || 7.41 ||

ശതഹ്രദാഭിർധൃതഹേമകക്ഷ്യാ
 ധാരാധരാഃ സേന്ദ്രധനുഷ്പതാകാഃ |
 അഭദ്രഘോഷധനയോഽനുചക്രൂഃ
 സപ്തസ്രുതാം ശക്രമതംഗജാനാം || 7.42 ||

അഹീന്ദ്രഭോഗപ്രതിമാഃ പതന്ത്യോ
 ധാരാസ്തദാ ഘോരമരുത്പ്രണുനാഃ |
 അഭാവയൻഭീമപയോദനക്രം
 വ്യോമാർണ്ണവം വീചിഗണാവകീർണ്ണം || 7.43 ||

ആസാരദുർല്ലക്ഷതഡിത്പ്രകാശം
 അന്യോന്യ സംകീർണ്ണഹരിഭിഭാഗം |
 ആസീദസഹ്യസ്തനിതം പ്രജാനാം
 അഭിന്നനക്തന്ദിവമന്തരിക്ഷം || 7.44 ||

തഡിത്ഥഭാവേന തമഃപ്രകൃത്യാ
 നിർഹാർദ്രരുപേണ ജലാത്മനാ ച |

വിവർത്തതേ വിശ്വമിതീവ ഗോപാഃ
പ്രായോ ന ചിന്താർണ്ണവപാരമാപുഃ || 7.45 ||

പ്രവർത്തമാനാൻ പ്രതിസർഗ്ഗക്ലപ്തൗ
പശ്യൻ ഘനാൻ പാശഭൃതാപ്യവാർയാൻ |
അഭീതിമുദ്രാമധുരേണ ഗോപാൻ
ആശ്വാസയാമാസ കരേണ ശൗരിഃ || 7.46 ||

യദർച്ചനാദാപദിയം പ്രസക്താ
തേനൈവ ഗോപാലഗണസ്യ ഗുപ്തിം |
അരോചയത് കർത്തുമശേഷഗോപ്താ
രാമേണ സംമന്ദ്യ റഥാംഗപാണിഃ || 7.47 ||

സ ലീലയാ മേരുമിവ ദ്വിതീയം
ഗോവർദ്ധനം ഗോപകുലപ്രദീപഃ |
നവപ്രരൂഡം നിഹിതൈകഹസ്തോ
നാഗോ നലസ്തംബമിവോജ്ജഹാര || 7.48 ||

അധോമുഖാവസ്ഥിതമേരുകൽപം
ശൈലം തമുത്ഖായ ശരണ്യഗോപഃ |
ഉദഞ്ചയൻ സത്വരമൂർധ്വമുലം
ചക്രേ മഹേന്ദ്രം ശമിതാർദ്ധഗർവ്വം || 7.49 ||

ഫണാഭിരാമപ്രസ്യതാംഗുലീകഃ
പ്രിയാംഗരാഗവൃതിഷംഗപാണധുഃ |
ഭുജസ്തദീയോ ഗിരിണാ ബഭാസേ
ഭുമണ്ഡലേനേവ ഭുജംഗരാജഃ || 7.50 ||

ആഭുഗ്നരക്താംഗുലിപഞ്ജരം തത്
രതോർമ്മികാരശ്മിശലാകമന്തഃ |
നവോദകക്ഷൗമവൃതം വ്യഭാസീത്
ഹൃത്രപ്രകാണ്ടം ഹരിബാഹുദണ്ഡേ || 7.51 ||

വിഹാരപദ്മസ്പൃഹയേവ കൃഷ്ണോ
 ഭുജാദ്രിണാ ഭൂമിധരം ദധാനഃ |
 സ്വശേഷഭൂതസ്യ ഹലായുധസ്യ
 പ്രാചീമവസ്ഥാഃ പ്രഥയാംബഭൂവ || 7.52 ||

നിവാസഭൂതേ നിഖിലസ്യ തസ്മിൻ
 ബാലാകൃതൗ ബിഭ്രതി ശൈലമേകം |
 സവിസ്മയാനവീക്ഷ്യ ജഹാസ ഗോപാൻ
 സംപ്രീതിലക്ഷ്യണ തദഗ്രജന്മാ || 7.53 ||

സ കാലികാകാലകൃപാണികാനാം
 ധാരാശതൈരാഹതസന്ധിബന്ധഃ |
 അവാസ്യജത്ക്ഷിപ്രതരം ക്ഷരദ്ഭിഃ
 ധാതുദ്രവൈർന്നുമസ്യഞ്ജി ശൈലഃ || 7.54 ||

സഗൈരികസ്തസ്യ ഗിരേണ്ണമന്താത്
 വിലംബിതോ വർഷപയഃ പ്രവാഹഃ |
 വിതാനപർയന്തജൂഷോ വിതേനേ
 വിഡംബനാം വർണ്ണുതിരസ്കരിണ്യാഃ || 7.55 ||

ഇരംമദാർച്ചിർവൃതിഷംഗഭീപ്തഃ
 പാണൗ ഹരേദ്രിപതിശ്ചകാശേ |
 പ്രത്യസ്ത്രമിന്ദ്രേണ മുമുക്ഷിതാനാം
 പ്രയുക്തമുത്ഖാത ഇവാശനീനാം || 7.56 ||

സ ബാഹുദണ്ഡേന വഹൻ സലീലം
 പ്രവാലകൽപാംഗുലിപഞ്ജരേണ |
 മഹീധരച്ഛത്രമനന്യവാഹ്യം
 മായാമയീം വ്യാകുരുതേവ ലീലാം || 7.57 ||

കരാലരൂക്ഷാകൃതിവർണ്ണഭേദാൻ
 കാലാഗ്നിനിർവ്വാപണകല്യവൃത്തിൻ |

രുരോധ ശൈലീകൃതയാ സ്വശക്ത്യാ
പ്രായോ ഘനാൻ പർവ്വതകൂടകൽപാൻ || 7.58 ||

പൃഥ്വ്യാ യഥാവദ്ഭരിതം ശിരേസ്തത്
മൂലം നിവാസായ ഗവാം ബഭൂവ |
ഗ്രാസാനുഭാവഗ്രഹണാർഹമാസീത്
അഗ്രം ച തസ്യാനതിവിപ്രകൃഷ്ടം || 7.59 ||

ഉദഞ്ജിതസ്യാദ്രിപതേരുപാന്തേ
പയഃ പ്രവാഹാ നിബിഡം പതന്തഃ |
അതന്വത സ്ഫാടികവപ്രശോഭാം
അന്തർഗ്ഗതൈരസ്തഭയൈരവേക്ഷ്യാം || 7.60 ||

അലബ്ധസൂർയേന്ദുകരപ്രവേശേ
മൂലേ ശിരോവസതാം ജനാനാം |
സ്വലോചനഭന്ദവിഹാരഭേദാത്
നക്തന്ദിനാന്യാതനുതേ സ്ഥ നാഥഃ || 7.61 ||

മുകുന്ദഗാത്രം മണിദർപ്പണാഭം
ഹായാപഭേശേന വിഗാഹമാനൈഃ |
സഗോധനൈസ്തത്ര സുരേന്ദ്രഭീത്യാ
ഗോപൈസ്തദാ ഗൂഢമിവാവതസ്ഥേ || 7.62 ||

ബിഭർത്തി കൃഷ്ണഃ സുകുമാരഗാത്രഃ
ക്ഷമാധരം തേന വിഭാവയാമഃ |
തദഗ്രജോഽസൗ ബിഭൃയാദശേഷാം
ബലം ക്ഷമാമിത്യവദൻവ്രജസ്ഥാഃ || 7.63 ||

ബഭൂഃ സ്വശാഖാഗ്രഥിതാഗ്രപാദൈഃ
തപോധനൈസ്സാകമധഃ ശിരോഭിഃ |
കൃതാഭിമുഖ്യാഃ കൃതിനോ മുകുന്ദേ
തപഃപ്രവൃത്താ ഇവ തത്ര വൃക്ഷാഃ || 7.64 ||

അയോമുഖസ്യാദ്രിപതേസ്തുണാനി
 സ്പൃഷ്ടാ മുകുന്ദേന നിദർശിതാനി |
 ജാതസ്പൃഹാ ജഗ്രസിരേ സഹർഷം
 ഗാവസ്തദാ കിഞ്ചിദിവോന്നമന്ത്യഃ || 7.65 ||

മണിപ്രദീപൈരതമാംസി ഗോപ്യഃ
 പ്രവിശ്യ രമ്യാണി ഗുഹാഗൃഹാണി |
 അസ്പൃഷ്ടശീതോഷ്ണമയത്നലബ്ധം
 സ്വസ്ഥാശയാഃ സ്വർഗ്ഗമിവാമ്പഭൂവൻ || 7.66 ||

യഥാപുരം തത്ര സ പുത്രഭാരൈഃ
 അച്ഛിന്നഗോഭോഹനമന്മനാഭ്യൈഃ |
 സ്വപ്നാവബോധപ്രഭൃതീനി ഗോപൈഃ
 സിഷേവിരേ വിസ്മൃതപൂർവ്വവാസൈഃ || 7.67 ||

അസ്പൃഷ്ടധാരാജലബിന്ദുസേകൈഃ
 അകമ്പമാനൈരപദന്തവീണ്ണൈഃ |
 ഗോപീജനൈരാദധിരേ വിഹാരാഃ
 ഗിരീന്ദ്രമൂലേ ഗൃഹനിർവ്വിശേഷം || 7.68 ||

വനേചരാ ഗോപഗണൈസ്സമേതാ
 വിമുക്തപർജ്ജന്യഭയാ വിചേരൂഃ |
 മഹീധരച്ഛത്രധരേ മുകുന്ദേ
 വന്യാനി സത്ത്വാനി ച തത്ര ഗോഭിഃ || 7.69 ||

പ്രഭൃതധാരാപ്രതിപന്നശൈത്യം
 പ്രാപ്താരമദ്രിം പ്രഭൂരഭ്ഭൂതാനാം |
 സുദർശനാദപ്യധികാമനൈഷീത്
 പവിത്രതാം പാണിസരോജയോഗാത് || 7.70 ||

മുകുന്ദഹസ്താംബുരുഹാധിരോഹാത്
 പ്രാപ്തഃ ശ്രിയം മേരുമുഖൈരലഭ്യാം |

വർഷാപദേശേന ഗിരിസ്തു ലേഭേ
നഗാധിപത്യാർഹമിവാഭിഷേകം || 7.71 ||

മദോൽബണാനാമിവ വല്ലവീനാം
ഗീതം ഗണൈഃ ശൗരിഗുണാനുബന്ധം |
ഗുഹാവിശേഷൈർധ്രുവമമ്പവാദീത്
ഗോവർദ്ധനോ ഗോപഗണാഭിനന്ദ്യഃ || 7.72 ||

കരാഗ്രയന്ത്രേ ഘടിതേന കൃഷ്ണഃ
സവാരിണാ സാനുമതാഭിഗുപ്താൻ |
അലംഭയത് ഗോപഗണാൻ സദാരാൻ
ധാരാഗൃഹാഭ്യന്തരവാസസൗഖ്യം || 7.73 ||

അചിന്ത്യശക്തേരകുമാരയുനഃ
കൗമാരലീലാകവചേന ഗുപ്തം |
ബലം തദാഗ്രാംഗുലിസംശ്രിതാഭ്രഃ
താവത്പരിച്ഛിന്നമബോധി ഗോപൈഃ || 7.74 ||

നിമേഷനിഷ്ഠ്യതയുഗാനി യാസാം
യേഭ്യോ നിരോധവ്യസനാനൃഭുവൻ |
താസാം സ തൈഃ സാർദ്ധമഭ്യുത്സമീക്ഷ്യഃ
വामഭ്രുവാം വല്ലവയുമനാഥഃ || 7.75 ||

കൃതാർത്ഥഭാവം ഭൃശമാദധാനേ
കൃഷ്ണാംഗസംസ്പർശവിലോകനാദൗ |
അയന്ത്രിതാഭിശ്ചിരമാശശംസേ
വർഷാനുവൃത്തിർവ്രജസുന്ദരീഭിഃ || 7.76 ||

ധാരാനിപാതൈഃ സ്തനതാം ഘനാനാം
അക്ഷപ്രമാണൈരഭിഹന്യമാനഃ |
ആകസ്മികീമമ്പഭവത് സ ശൈലോ
വജ്രവൃഥാം വാസവരോഷജാതാം || 7.77 ||

തമേകഹസ്താംഗുലിയന്ത്രലഗ്നം
 ധാരാഹതം ധാരയതസ്ത്രിധാമ്നഃ |
 അമുക്തബാല്യസ്യ സമഗ്രശക്തഃ
 ക്ഷണാർദ്ധവത്സപ്ത ദിനാനൃതീയുഃ || 7.78 ||

സ താഭ്യശാംസ്തോയഭൃതോ യുഗാന്തേ
 ധ്യാസാനിലൈഃ ശോഷയിതും ക്ഷമോഽപി |
 മഹേന്ദ്രദർപ്പാത്യയമാത്രകാംക്ഷീ
 പ്രഖ്യാപയാമാസ ഗിരേഃ പ്രഭാവം || 7.79 ||

ഏകത്ര സംരക്ഷതി കൃഷ്ണമേഘേ
 ഗോത്രേണ ചൈകേന ഗവാം കുലാനി |
 അശേഷഗോത്രഘഭിദാ നിയുക്തഃ
 മേഘായുതൈർമ്മോഘതമൈർബൃഭുവേ || 7.80 ||

പ്രജോപമർദ്ദേ വിതഥേ സുരേന്ദ്രഃ
 സ്വയം വൃതോഽപത്രപയാ ഭിയാ ച |
 ദുനോതി മാം ഇന്ദ്രപദം ദുരന്തം
 കിം പൗരുഷം കേവലമിത്യഭുഃഖൃത് || 7.81 ||

നിവൃത്തരോഷേ നിഭൃതേഽപി ശക്രേ
 സന്ദർശിതസ്യാമിനിദേശസംഗാഃ |
 വവർഷുരുഗ്രാം മുഹൂരശ്മവൃഷ്ടിം
 വൈരോപപന്നാ ഇവ വാരിവാഹാഃ || 7.82 ||

നിവാർയ ദുർവ്ചാരജവാൻ പയോദാൻ
 നാഥം സതാം നന്ദസുതം പ്രപിത്സുഃ |
 കരംബിതപ്രീതിഭയഃ ക്ഷണാർദ്ധം
 വൃക്തിം ഭജൻ വ്യോമതലേഽവതസ്ഥേ || 7.83 ||

ക്രമേണ പൃഥ്വീമഭിഗന്തുകാമഃ
 ശ്വേതാഭ്രപർയായഗജാധിരുഡഃ |

വിലോചനവൃഞ്ജിതപദ്മസംപത്
വർഷാത്യയോ മുർത്ത ഇവാബഭാസേ || 7.84 ||

പുനഃ പ്രസന്നാം പുരുഹൂതഭാന്ത്യാ
പശ്യൻ ദിവം പ്രാണഭൃതാമധീശഃ |
തമദ്രിമവ്യാഹതദിവ്യലീലഃ
സന്തോലയാമാസ നിവേശയിഷ്യൻ || 7.85 ||

വിലക്ഷവൃത്തൈവ തിരോഹിതേഷു
മേഘേഷു വിശ്രാന്തവികത്മനേഷു |
സ്ഥാനേ നിവേശാഭചലീചകാര
ച്ഛരത്രാചലം ശൗരിരവിനബാഹുഃ || 7.86 ||

ഉത്ക്ഷിപ്യമാണഃ പരിവർത്ത്യമാനഃ
സംസ്ഥാപ്യമാനോഽപി തഥൈവ ഭൂയഃ |
സ തസ്യ സംകൽപവശേന ഭേജേ
ശൈലോ ന ശൈഥില്യകമാപ്രസംഗം || 7.87 ||

വ്യപേതശൈലവ്യവധാനഭൃശ്യോ
വിഭൂഷിതഃ സ്വേദകണ്ഠൈഃ സ ബാലഃ |
ദിശദ്ഭിരാമോദമഭ്രമഭോഗ്യം
ദിവൈരവാകീര്യത പുഷ്പവർഷൈഃ || 7.88 ||

നിവേശ്യ കൃഷ്ണം ശകടീരമാഗ്രേ
നാഥോപചാരൈരുപസേദിവാംസഃ |
സഗോധനാഃ സ്വം വ്രജമാവ്രജന്തഃ
സംഗീതലീലാമഭജന്ത ഗോപാഃ || 7.89 ||

കച്ചിന്ന ഖിന്നോഽസി വഹൻ ഗിരീന്ദ്രം
കച്ചിന്ന വിദ്വായതി പാണിപദ്മം |
ഇതി ബ്രൂവാണാഃ സുഹൃദോ മുകുന്ദം
പർയാകുലാഃ പസ്പ്യശൂരംഗമംഗം || 7.90 ||

അഥാവതീര്യ സ്വയമന്തരിക്ഷാത്
 അനുജ്ജ്യിതൈരാവതദാനവർഷാത് |
 വിലക്ഷചിന്തോ വസുദേവസുനും
 വൽഗുസ്മിതം വജ്രഭൃദാസസാദ || 7.91 ||

പുരോദധാനഃ സുരഭിം പ്രതീക്ഷ്യാം
 ആജഗ്മുഷീമാത്മഭുവോ നിയോഗാത് |
 അപത്രപാഗദ്ഗദമാബഭാഷേ
 ബദ്ധാഞ്ജലിം ബാലമുപേന്ദ്രമിന്ദ്രഃ || 7.92 ||

നാഥ ത്വയാ നർമ്മവിഹാരഭാജാ
 വിമോഹിതോ വിപ്രതിസാരിതശ്ച |
 അകിഞ്ചനസ്ത്വാനമാശ്രിതസ്സൻ
 ക്ഷിപ്താപകാരോ ന ബഹിഷ്ക്രിയാർഹഃ || 7.93 ||

കൃതാപരാധേഷപി സാനുകമ്പം
 ക്ഷേമംകരം ക്ഷേത്രവിവേചകാനാം |
 വിശ്വാപകാരാധ്വരബദ്ധദീക്ഷം
 വേദ്യം പരം വേദവിദോ വിദുസ്ത്വാം || 7.94 ||

നിഗൃഹ്ണതസ്തേ സ്യുജതശ്ച വർഷം
 നിമിത്തഭാവേ നിഹിതൈസ്ത്വയൈവ |
 പ്രവർത്തതേ നിഷ്പ്രതിഘോ വിഹാരഃ
 സ്വയം പ്രയുക്തൈരിവ യന്ത്രഭേദൈഃ || 7.95 ||

അനന്യസാധാരണപാരമേഷ്ഠ്യാത്
 അന്യാനശേഷാനതിസന്ദധാനാത് |
 ഗോപായിതും പാരയതി ത്രിലോകീം
 ഗോപായമാനാദപി ന ത്വദന്യഃ || 7.96 ||

പ്രജ്ഞകസാം നാഥ ദിവൗകസാം വാ
 വിപത്പ്രസംഗേ വിഹിതാവതാരഃ |

ഏകസ്ത്വമേവ സ്വയമീപ്സിതാനാം
ദയാസഹായോ നിയമേന ദാതാ || 7.97 ||

സ്വരൂപതോ വിഗ്രഹതശ്ച വിശ്വം
നിത്യം ത്വയൈകേന ധൃതം യദേതത് |
തദേകദേശോഽപഹനാദമുഷ്മാത്
ന വിസ്മയം തത്ത്വവിദോ ഭജന്തി || 7.98 ||

പ്രയോജിതോഽഹം ത്വയി ഭക്തിബന്ധാത്
ഗോഭിഃ സ്വലോകാദുപസേദുഷീഭിഃ |
ഇച്ഛാമി സംരക്ഷിതഗോവ്രജം ത്വാം
സ്ഥാനേ ഗവാമിന്ദ്രതയാഽഭിഷേകതും || 7.99 ||

തിരോഹിതാമംഭസി വിന്ദതാ ഗാം
പൂർവ്വം ത്വയാ പോത്രിവരേണ ലബ്ധ്യാ |
നിരുകതനിഷ്ണാതകൃതാഭ്യനുജ്ഞാ
വൃക്തിം പുനർയാതു ശുഭാ ത്വദാഖ്യാ || 7.100 ||

ഉപേന്ദ്രഭൃതാദ്ഭവതോഽപി ഭൂമ്നാ
മാന്യോ മനുഷ്യാഭിനയേ മയാ ത്വം |
അഭ്യർത്ഥനാമാദരതസ്തദേനാം
പ്രതീച്ഛ വിശ്വംഭര വിശ്വഭൃത്യൈ || 7.101 ||

ഇതി ബ്രുവാനോ മഘവാൻ ധൃതാഭ്യഃ
ശ്രാന്തിം ജഗദ്ധാതുരിവാപനേഷ്യൻ |
ധൃതോപയാതാം ത്രിദശപ്രണേതാ
ദിവ്യാപഗാം ദർശയതി സ്ഥ ദേവീം || 7.102 ||

അഭൗമഗംഗാപയസാ പ്രപൂർണ്ണാം
ആവർജ്ജയൻ വാരണരാജഘണ്ടാം |
അശേഷസാമ്രാജ്യപദാഭിഷിക്തം
ഗുപ്തൈ ഗവാം ഗോത്രഭിദഭ്യഷിഞ്ചത് || 7.103 ||

തദംഗസംസ്പർശവശേന ധന്യൈഃ
 ആപ്താവ്യമാനാമഭിഷേകതോയൈഃ |
 അപേതഭാരാമിവ ഭൂതധാത്രിം
 ഉല്പാഘിതാം പ്രൈക്ഷത നാകനാഥഃ || 7.104 ||

കൃതാഭിഷേകഃ കൃതിനാ മഘോനാ
 ഗുപ്തേന ഗോവിന്ദ ഇതി സ്വനാമ്നാ |
 കൃതപ്രസാദഃ പ്രജീഘായ കൃഷ്ണഃ
 സ്വർഗ്ഗാധിരോഹായ പുനഃ സുരേന്ദ്രം || 7.105 ||

പ്രതിഗതവതി യുഥേ പുഷ്കലാവർത്തകാനാം
 ദിവി ഭൂവി ച നിയത്യാ ദീർഘനിദ്രോജ്ജ്വലിതാനാം |
 ഗുണഗരിമസമൃദ്ധം ഗോകുലം വീക്ഷ്യ തുഷ്യൻ
 ഗുരുഭിരഭിനിയുക്താമാശിഷം പ്രത്യഗൃഹ്ണാത് || 7.106 ||

മുകുലിതരവിധാമ്നാ ദേഹദീപ്തൈവ മുഷ്ണൻ
 ജലദകദനജാതം ജീവലോകസ്യ ജാഡ്യം |
 വ്യചരദചലഭോഗേ ചാരയൻ ധേനുചക്രം
 പിശുനിതനിജമായാം ഭൂഷയൻ പിഞ്ച്ഛരമാലാം || 7.107 ||

പ്രണിഹിതമധിരോഹൻ പ്രാഗിവാദ്രിം പൃഥിവ്യാം
 അവമതപുരുഹുതൈരർച്ചിതോ ഗോപബൃന്ദൈഃ |
 വ്രജപതിരുപസീദൻ ബാലയോഗ്യാൻ വിഹാരാൻ
 വനചരപരിബർഹോ വത്സപാലൈഃ സിഷേവേ || 7.108 ||

നാഥഃ സോഽയം ശിശുരപി സതാം നന്ദഗോപസ്യ സൂനൂഃ
 പ്രായഃ ശൈലഃ പ്രതിനിധിരസൗ പദ്മനാഭസ്യ പുംസഃ |
 കിം നഃ സാധ്യം സുരപതിമുഖൈഃ കിംപചാനൈസ്തദന്യൈഃ
 സാകം ദാരൈരിതി കില ജഗുസ്തത്ര സംഭൂയ ഗോപാഃ || 7.109 ||

|| ഇതി കവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ ശ്രീമദ്ഭേക്ഷനാഥസ്യ
 വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു യാദവാഭ്യുദയേ മാഹാകാവ്യേ സപ്തമഃ സർഗ്ഗഃ ||